KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2023/748

(2023. gada 11. aprīlis),

ar ko paredz detalizētus noteikumus par to, kā attiecībā uz pieprasījumiem veikt administratīvo aktu vai bezdarbības iekšēju pārskatīšanu piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1367/2006

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1367/2006 (2006. gada 6. septembris) par to, kā Kopienas iestādēm un struktūrām piemērot Orhūsas Konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem ([1]), un jo īpaši tās 11. panta 2. punktu un 11.a panta 2. punktu,

tā kā:

(1) Regulā (EK) Nr. 1367/2006 ir paredzēti noteikumi par Orhūsas konvencijas noteikumu piemērošanu Savienības iestādēs un struktūrās.

(2) Regulas IV sadaļā ir izklāstīti noteikumi par administratīvo aktu un bezdarbības iekšēju pārskatīšanu.

(3) Regulas (EK) Nr. 1367/2006 11. panta 1. un 1.a punktā ir noteikti kritēriji un nosacījumi, lai nevalstiskas organizācijas un citi sabiedrības locekļi Savienības līmenī iegūtu tiesības pieprasīt iekšēju pārskatīšanu saskaņā ar minētās regulas 10. pantu, kura pārredzamai un konsekventai ievērošanai ir vajadzīgi detalizēti noteikumi par kopā ar pieprasījumiem iesniedzamajiem apliecinājumiem, par termiņu aprēķināšanu atbilžu sniegšanai uz pieprasījumiem un par Savienības iestāžu un struktūru sadarbību.

(4) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1367/2006 11.a panta 2. punktu pārredzamības un lietu efektīvas izskatīšanas labad Komisija ir izveidojusi tiešsaistes sistēmu, kuras mērķis ir nodrošināt, ka visi Komisijai adresētie pieprasījumi tiek iesniegti, izmantojot šo sistēmu. Tas neskar turpmākus citu Savienības iestāžu un struktūru lēmumus, kuras nākotnē arī var izveidot tiešsaistes sistēmas iekšējās pārskatīšanas pieprasījumu saņemšanai.

(5) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1725 ([2]) piemēro persondatu apstrādei, ko, piemērojot šo lēmumu, veic Komisija. Ir lietderīgi precizēt, ka attiecībā uz persondatu apstrādi tiešsaistes platformā Komisija ir uzskatāma par datu pārzini Regulas (ES) 2018/1725 nozīmē.

(6) Saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1725 42. panta 1. punktu ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, kas 2023. gada 17. februārī sniedza oficiālas piezīmes.

(7) Regula (EK) Nr. 1367/2006, kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1767 ([3]). Regulas (EK) Nr. 1367/2006 11. panta 1. punkta grozījumus piemēro no 2023. gada 29. aprīļa. Tāpēc šis lēmums būtu jāpiemēro no tās pašas dienas.

([1]) OV L 264, 25.9.2006., 13. lpp.

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1767 (2021. gada 6. oktobris), ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1367/2006 par to, kā Kopienas iestādēm un struktūrām piemērot Orhūsas Konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem (OV L 356, 8.10.2021., 1. lpp.).

(8) Tā kā šajā lēmumā tiek paredzēti jauni noteikumi, lai nodrošinātu ar Regulu (ES) 2021/1767 grozītās Regulas (EK) Nr. 1367/2006 efektīvu piemērošanu, Komisijas Lēmums 2008/50/EK ([4]) būtu jāatceļ tajā pašā dienā,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Pieprasījuma veikt iekšēju pārskatīšanu saturs

1. Pieprasījumā veikt administratīva akta vai bezdarbības iekšēju pārskatīšanu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1367/2006 10. pantu:

a) norāda administratīvo aktu vai administratīvo bezdarbību, kuras pārskatīšana tiek prasīta, un vides tiesību aktu, kurš, iespējams, pārkāpts;

b) norāda pieprasījuma iesniegšanas iemeslus;

c) sniedz attiecīgu informāciju un dokumentus, kas pamato minēto iemeslu, izklāstot faktus vai juridiskos argumentus, kas ir pietiekami būtiski, lai radītu nopietnas šaubas par Savienības iestādes vai struktūras veikto novērtējumu;

d) norāda tās personas vārdu, uzvārdu un kontaktinformāciju, kura ir pilnvarota pārstāvēt pieprasījuma iesniedzēju attiecībās ar trešajām pusēm sakarā attiecīgā jautājuma iekšēju pārskatīšanu;

e) sniedz pierādījumus par pieprasījuma iesniedzēja tiesībām iesniegt pieprasījumu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1367/2006 11. panta 1. un 1.a punktā izklāstītajiem kritērijiem un nosacījumiem.

2. Iekšējas pārskatīšanas pieprasījums nepārsniedz 50 lappuses (neietverot dokumentus ar pierādījumiem, kas atbilst Regulas (EK) Nr. 1367/2006 11. pantā un citos pielikumos noteiktajiem atbilstības kritērijiem, lai pamatotu pieprasījumu), ja vien pieprasījumā minēto jautājumu sarežģītības dēļ Komisijas dienesti neuzskata, ka minētā ierobežojuma pārsniegšana ir pamatota.

3. Pirmā punkta d) apakšpunkta vajadzībām, ja vairākas nevalstiskās organizācijas vai citi sabiedrības locekļi iesniedz kopīgu pieprasījumu, izraugās vienu kontaktpunktu.

2. pants

Kritēriji nevalstisko organizāciju tiesībām pieprasīt iekšēju pārskatīšanu

1. Jebkura nevalstiska organizācija, kura saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1367/2006 10. pantu iesniedz pieprasījumu veikt administratīva akta vai administratīvas bezdarbības iekšēju pārskatīšanu, sniedz apliecinājumus, ka tā atbilst minētās regulas 11. panta 1. punktā noteiktajiem kritērijiem, izmantojot šā panta 5. punktā uzskaitītos dokumentus.

2. Ja kādu no šiem dokumentiem no konkrētās nevalstiskās organizācijas neatkarīgu iemeslu dēļ nav iespējams iesniegt, šī organizācija var iesniegt apliecinājumus jebkāda cita līdzvērtīga dokumentu veidā.

3. Ja no dokumentiem nepārprotami neizriet, ka konkrētā nevalstiskā organizācija ir neatkarīga un ir bezpeļņas organizācija, tā iesniedz attiecīgu deklarāciju, kuru parakstījusi šīs nevalstiskās organizācijas attiecīgi pilnvarota persona.

4. Ja no dokumentiem nepārprotami neizriet, ka nevalstiskajai organizācijai galvenais izvirzītais mērķis ir veicināt vides aizsardzību saistībā ar vides tiesību aktiem, ka tā ir pastāvējusi vairāk nekā divus gadus un aktīvi tiecas sasniegt šo mērķi vai ka uz priekšmetu, attiecībā uz kuru iesniegts pieprasījums veikt iekšēju pārskatīšanu, attiecas nevalstiskās organizācijas mērķi un darbības, šī organizācija iesniedz jebkādu citu dokumentu, kas apliecina, ka šis kritērijs ir izpildīts.

([4]) Komisijas Lēmums 2008/50/EK (2007. gada 13. decembris), ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus par to, kā attiecībā uz pieprasījumiem veikt administratīvo aktu iekšēju pārskatīšanu piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1367/2006 par Orhūsas Konvenciju (OV L 13, 16.1.2008., 24. lpp.).

5. Saskaņā ar 1. punktu iesniedzamie dokumenti:

a) nevalstiskās organizācijas statūti vai nolikums, vai jebkāds cits dokuments ar tādu pašu nozīmi saskaņā ar valsts praksi attiecībā uz tādām ES dalībvalstīm, kuru tiesību aktos nav noteikts vai paredzēts, ka nevalstiskajām organizācijām ir jāpieņem statūti vai nolikums;

b) nevalstiskās organizācijas gada pārskati par darbību iepriekšējos divos gados;

c) nevalstiskajām organizācijām, kas iedibinātas valstīs, kurās šādu procedūru izpilde ir priekšnoteikums, lai attiecīgā nevalstiskā organizācija iegūtu juridiskās personas statusu – valsts iestādes izdotā juridiskās reģistrācijas dokumenta kopija;

d) attiecīgā gadījumā informācija un dokumentācija, ka Savienības iestāde vai struktūra iepriekš ir atzinusi nevalstisko organizāciju par tiesīgu iesniegt pieprasījumu veikt administratīva akta vai bezdarbības iekšēju pārskatīšanu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1367/2006 10. pantu; un nevalstiskās organizācijas deklarācija, ka joprojām ir ievēroti atbilstības nosacījumi.

3. pants

Regulas (EK) Nr. 1367/2006 11. panta 1.a punkta pirmās daļas b) apakšpunktā noteiktie nosacījumi

1. Sabiedrības locekļi, kas ir tiesīgi iesniegt pieprasījumu veikt administratīva akta vai bezdarbības iekšēju pārskatīšanu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1367/2006 10. pantu, iesniedz 2. punktā uzskaitītos dokumentus, lai pamatotu minētās regulas 11. panta 1.a punkta pirmās daļas b) apakšpunktā izklāstīto kritēriju un nosacījumu izpildi.

2. Iesniedzamo dokumentu saraksts:

a) kopsavilkums par pietiekamām sabiedrības interesēm;

b) tās metodes apraksts, ar kuru tika vākts publiskais atbalsts. Ja tiek rīkota parakstu vākšanas kampaņa tiešsaistē, sniedz sīkāku informāciju par platformu un metodēm, ar kurām nodrošina, ka rezultāti ir patiesi. Jebkura vākšanas metode nodrošina, ka tiek izslēgti dubulti vai viltoti ieraksti, tiek izslēgti dati no sabiedrības locekļiem, kuri nedzīvo vai nav iedibināti ES, un tiek sniegts sadalījums pa dalībvalstīm. Aprakstā arī paskaidro, kādi pierādījumi tika uzskatīti par tādiem, kas apliecina iesniegto dokumentu un datu autentiskumu;

c) kopsavilkuma apraksts par to, cik liels ir publiskais atbalsts pieprasījumam, tostarp jo īpaši par to personu skaitu, kuras to atbalsta, norādot sadalījumu pa dalībvalstīm, kas pierāda, ka pieprasījumu atbalsta vismaz 4 000 sabiedrības locekļu, kuri dzīvo vai ir reģistrēti vismaz piecās dalībvalstīs, un no katras no šīm dalībvalstīm ir vismaz 250 attiecīgo sabiedrības locekļu.

3. Par katru parakstītāju, kas ir fiziska persona, sniedz šādu informāciju:

a) paraksta apstiprinājums;

b) vārds un uzvārds;

c) adrese un dzīvesvietas dalībvalsts;

d) apstiprinājums par minimālā vecuma prasības izpildi (atkarībā no dzīvesvietas dalībvalsts prasībām attiecībā uz balsstiesību izmantošanu Eiropas Parlamenta vēlēšanās).

4. Par katru parakstītāju, kas ir organizācija, sniedz šādu informāciju:

a) paraksta apstiprinājums;

b) organizācijas nosaukums;

c) adrese un iedibināšanas dalībvalsts;

d) valsts reģistra numurs;

e) pārstāvja vārds, uzvārds un amats.

5. Savienības iestāde un struktūra, kurai iesniegts pieprasījums, izmanto persondatus, kas sniegti saskaņā ar 3. un 4. punktu, tikai lai verificētu, vai pieprasījuma iesniedzējas puses atbilst Regulas (EK) Nr. 1367/2006 11. panta 1. a punkta pirmās daļas b) apakšpunktā noteiktajiem kritērijiem un nosacījumiem, un dzēš šos datus vienu gadu pēc pieprasījuma iesniegšanas, ja vien netiek apstrīdēta atbilstības kritēriju izpilde, un tādā gadījumā persondatus drīkst glabāt līdz brīdim, kad šāds strīds ir atrisināts.

4. pants

Nevalstiskas organizācijas vai jurista pārstāvība

1. Ja nevalstiskās organizācijas vai citus sabiedrības locekļus pārstāv nevalstiska organizācija, piemēro šā lēmuma 2. pantu.

2. Ja nevalstiskās organizācijas vai citus sabiedrības locekļus pārstāv jurists, pieprasījumā iekļauj dokumentus un datus, kas apliecina, ka attiecīgais jurists ir tiesīgs praktizēt dalībvalsts tiesā. Minētie dokumenti var ietvert dalībvalsts advokātu asociācijas izdotu sertifikātu vai jebkuru citu dokumentu, kas saskaņā ar valsts praksi pilda tādu pašu lomu. Jurists arī iesniedz pilnvaru, kas apliecina, ka viņam ir tiesības pārstāvēt savu klientu.

5. pants

Tiesību pieprasīt iekšēju pārskatīšanu novērtējums

1. Attiecīgā Savienības iestāde vai struktūra, izvērtējot informāciju, kas sniegta saskaņā ar šo lēmumu, verificē, vai personas, kas iesniegušas pieprasījumu, un to pārstāvji atbilst Regulas (EK) Nr. 1367/2006 11. panta 1. un 1.a punkta kritērijiem vai nosacījumiem.

2. Ja, pamatojoties uz informāciju, kas sniegta saskaņā ar šo lēmumu, attiecīgajai Savienības iestādei vai struktūrai nav iespējams pilnībā novērtēt, vai kritēriji un/vai nosacījumi ir izpildīti, tā saprātīgā termiņā, kas jānosaka attiecīgajai Savienības iestādei vai struktūrai un kas nepārsniedz 30 dienas, no pieprasījuma iesniedzēja pieprasa papildu dokumentus vai informāciju. Šajā laikā tiek apturēti Regulas (EK) Nr. 1367/2006 10. pantā noteiktie termiņi.

3. Attiecīgā gadījumā attiecīgā Savienības iestāde vai struktūra drīkst apspriesties ar relevantajām valsts iestādēm jebkurā Savienības dalībvalstī, lai verificētu un novērtētu attiecīgās nevalstiskās organizācijas vai jurista sniegto informāciju par Regulas (EK) Nr. 1367/2006 11. pantā noteiktajiem atbilstības kritērijiem. Šajā apspriešanās laikā, kas nepārsniedz 30 dienas, tiek apturēti Regulas (EK) Nr. 1367/2006 10. pantā noteiktie termiņi.

6. pants

Administratīvā sadarbība

Lai nodrošinātu šā lēmuma pārredzamu un konsekventu piemērošanu, Savienības iestādes un struktūras savstarpēji sadarbojas.

7. pants

Iekšējas pārskatīšanas pieprasījumu iesniegšana Komisijai

1. Komisijai adresētus pieprasījumus veikt administratīva akta vai bezdarbības iekšēju pārskatīšanu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1367/2006 10. pantu iesniedz, izmantojot tikai tiešsaistes sistēmu iekšējās pārskatīšanas pieprasījumu saņemšanai, kas ir publiski pieejama Komisijas tīmekļvietnē.

2. Attiecībā uz pārskatīšanas pieprasījumiem, kas jāiesniedz Komisijai saskaņā ar minētās regulas 11. panta 1.a punkta pirmās daļas b) apakšpunktu, parakstus vāc, izmantojot tiešsaistes sistēmu, ko nodrošina Komisija (*EU-Survey*), ievērojot Komisijas sniegtos norādījumus un metodiku. Tas neskar pieprasītājas puses iespēju vākt parakstus rokrakstā. Šādā gadījumā pieprasītāja puse digitalizē šā lēmuma 3. panta trešajā un ceturtajā daļā prasīto informāciju un iesniedz to, izmantojot tiešsaistes sistēmu iekšējās pārskatīšanas pieprasījumu saņemšanai.

8. pants

Atcelšana

Lēmumu 2008/50/EK atceļ.

9. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šis lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2023. gada 29. aprīļa.

Briselē, 2023. gada 11. aprīlī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN